

Cito Volgstelsysteem primair en speciaal onderwijs

Spelling 3.0 groep 4

Toelichting bij het analyseformulier E3M4, M4, M4E4 en E4

Met behulp van de analyseformulieren Spelling E3M4, M4, M4E4 en E4 kunt u handmatig de categoriefouten van een leerling analyseren. Aan de hand van het volgende stappenplan vult u het formulier in:

Stap 1 | Achtergrondgegevens invullen

Bovenaan het formulier zet u de naam en de groep van de leerling voor wie u het formulier wilt invullen. Ook kunt u hier de datum van de toetsafname noteren.

Stap 2 | Antwoorden leerling invullen

In de kolom 'Antwoord leerling' neemt u alle foute antwoorden van de leerling over.

Stap 3 | Categoriefouten analyseren

De toetsen E3M4, M4, M4E4 en E4 bevatten 8 tot 10 categorieën. Deze worden op de analyseformulieren aangeduid als C met een getal, bijvoorbeeld C11. Op het analyseformulier staan ook lagere categorieën: dit zijn niet de beoogde categorieën van de toets, maar het is wel mogelijk dat een leerling een fout in een van die categorieën maakt.

Een beschrijving van alle categorieën vindt u in bijlage 4 'Categorieënoverzicht' van de handleiding. *Houdt u deze bijlage bij de hand bij het invullen van de foutenanalyse.*

Achter elk dicteewoord staat een hokje met een kader in de kolom van de betreffende categorie. Bijvoorbeeld: in de toets M4 staat achter het woord *scheut*, een woord met sch-, een hokje met een kader in kolom Categorie 6 (C6). Heeft de leerling een fout gemaakt in de sch-, dan kruist u het hokje aan. Heeft de leerling een andere fout gemaakt (bijvoorbeeld een fout in de /eu/), een totaal ander woord opgeschreven of helemaal niets opgeschreven, dan zet u een kruisje in de kolom 'andere fout' (AF).

Sommige dicteewoorden in de toets bevatten twee of zelfs drie categorieën. Het uitgangspunt was dan telkens om het woord in te delen bij de meest gemaakte categoriefout. Bijna altijd is dat de categorie met het hoogste nummer. Bij deze categorie staat het hokje met een kader erom in de kolom. Bij de andere categorie(ën) staat alleen een hokje, dus géén kader. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de volgende woorden:

- *Behang* in de toets M4: categorie 13 (woorden met be-, ge-, ver-, te-, -el, -er, -en, -te; dit is de meest gemaakte fout bij dit woord) en categorie 7 (woorden met -ng(-) of -nk(-)).
- *Vlechten* in de toets E4: categorie 18 (woorden met -ch(t); dit is de meest gemaakte fout bij dit woord), categorie 8 (woorden met f- of v- en s- of z-) én categorie 13 (woorden met be-, ge-, ver-, te-, -el, -er, -en, -te).

Stap 4 | Rode draad

Nadat u alle fouten heeft ingedeeld, gaat u op zoek naar een rode draad. U telt het aantal fouten per categorie op en kijkt of de leerling in alle categorieën fouten heeft gemaakt of vooral in een bepaalde categorie. U bekijkt ook de fouten die u heeft ondergebracht bij 'andere fout' en

kijkt of u structurele fouten terugziet. Bijvoorbeeld: Zijn er specifieke klanken, letters of lettercombinaties waar de leerling moeite mee heeft?

Ten slotte: Kunt u bepaalde fouten niet interpreteren? Heeft de leerling woorden vervangen voor andere, bestaande woorden? Is het handschrift moeilijk leesbaar? Komt het nog voor dat de leerling letters spiegelt? Zo ja, welke letters zijn dit?

U noteert uw bevindingen op de achterkant van het analyseformulier. Nadat u de aard van de fouten in kaart heeft gebracht, gaat u op zoek naar mogelijke oorzaken voor de fouten. U kunt hierbij denken aan moeite met concentreren of een (tijdelijk) verminderd gehoor waardoor de leerling het woord niet goed hoort of klanken weglaat.

Op de achterkant is tevens ruimte voor het noteren van gegevens over de eventuele afnames van controledictees en aanvullende toetsen.

Zie ook Stap 3 ‘Verdiepingsvragen op leerlingniveau’ in hoofdstuk 4 van de handleiding.